Опубликован на (https://www.bnm.md)

05.11.2021

Video interviul guvernatorului BNM, Octavian Armașu, acordat pentru agenția de presă AGERPRESS

sursa: AGERPRESS [1]

Banca Transilvania a fost primul investitor european care a venit în Republica Moldova atunci când a pornit programul cu Fondul Monetar Internaţional şi este important ca ea să poată să îşi conducă mai departe afacerile liberă şi nestingherită şi să poată să dezvolte Victoria Bank, a declarat, într-un interviu acordat AGERPRES, guvernatorul Băncii Naţionale a Republicii Moldova (BNM), Octavian Armaşu.

El a subliniat şi că relaţiile comerciale dintre România şi Republica Moldova sunt în ascensiune şi şi-a exprimat speranţa ca pe viitor să fie create condiţii pentru o dezvoltare şi mai bună a acestora, dar şi pentru un flux reciproc de investitori.

Guvernatorul BNM a mai vorbit în interviu despre inflaţie, "un fenomen care dă probabil dureri de cap tuturor băncilor centrale", despre recentul acord încheiat cu FMI şi despre măsurile luate de banca centrală, semnalând că sistemul bancar "a fost, practic, unicul sector care a susţinut recuperarea economică post pandemică", în situaţia în care Republica Moldova nu a avut un Guvern.

AGERPPRES: Cum aţi defini sistemul bancar actual al Republicii Moldova? Este necesară o reformă a acestuia?

Octavian Armaşu: Sistemul bancar din Republica Moldova a trecut printr-un set de reforme profunde. Este vorba despre reformele care au fost implementate în cadrul unui program cu Fondul Monetar Internaţional, care de fapt s-a finalizat în primăvara anului 2020. Acest program a fost axat pe transparentizarea sectorului bancar şi guvernanţa sectorului bancar. Urmare a acestor eforturi, în cadrul programului cu Fondul Monetar Internaţional a fost făcut exerciţiul de transparentizare a acţionarilor, prin care au fost eliminaţi acţionarii nepotriviţi şi neadecvaţi din sistem, au fost atraşi investitori noi. Astăzi, noi avem circa 90 de procente din active bancare deţinute de investitori europeni, investitori buni. Alt aspect care s-a făcut: s-a îmbunătăţit guvernanţa în bănci, cadrul de reglementare în băncile comerciale şi astăzi noi avem în bănci o calitate mult mai înaltă a managementului.

Pe lângă asta, au fost făcute reforme şi în Banca Centrală. Tot cadrul de reglementare al Băncii Centrale a fost îmbunătăţit semnificativ, cu concursul experţilor de la Fondul Monetar Internaţional. Astăzi, putem constata că guvernanţa în Banca Centrală corespunde rigorilor şi celor mai bune practici din băncile central-europene. Practic, avem aceeaşi abordare, acelaşi sistem de guvernanţă internă. Acestea toate, în complex, au avut ca rezultat un sistem bancar stabil, care este bine capitalizat, cu suficiente lichidităţi. Este bine supravegheat şi noi vedem că el este rezilient. Sistemul bancar a făcut faţă tuturor provocărilor pe care le-am avut anul trecut, în perioada crizei pandemice şi în perioada crizei economice create de această pandemie. Vreau să vă zic că sistemul bancar a fost, practic, unicul sector care a susţinut recuperarea economică post pandemică, în situaţia în care nu am avut un Guvern, nu a fost un impuls fiscal suficient. Deci, băncile comerciale, împreună cu politicile monetare implementate de Banca Centrală, ne-au permis să ieşim (n.r.- din criză). Această rezilienţă vine ca rezultat al acestor reforme, vine care rezultat al faptului că s-au acumulat suficiente rezerve în sistem ca să facă faţă şocurilor.

AGERPRES: Fără discuţie, există o strânsă legătură între economia unei ţări şi politica bancară. Cât de slabă este economia Republicii Moldova şi ce implicaţii are ea asupra sistemului bancar?

Octavian Armaşu: Da, într-adevăr, merg mână în mână şi sistemul bancar şi economia Republicii Moldova. Noi observăm, în comparaţie cu ţările din regiune, că poate avem indici destul de modeşti în ceea ce ţine de PIB-ul pe cap de locuitori. Cauzele sunt multiple. Aici avem şi productivitatea muncii, care lasă mult de

dorit. În final, când analizăm în lanţ toate cauzele, de ce suntem unde suntem, economia are nevoie de investiţii, are nevoie de crearea de locurilor de muncă, are nevoie de tehnologii noi, are nevoie de dezvoltarea unor ramuri noi cu valoare adăugată înaltă, cum, de exemplu, s-a întâmplat cu sectorul IT şi altele. Sectoarele astea noi trebuie dezvoltate în economie. Din păcate, indicatorii în ceea ce ţine de investiţiile directe străine sunt destul de modeşti în ultimii ani. Iarăşi, dacă este să mergem să vedem care sunt cauzele... ţine de climatul investiţional şi, în primul rând, probabil de problemele din justiţie din Republica Moldova, şi, sper eu, reforma anunţată de Guvern va aduce până la urmă efecte şi pe această dimensiune. Sigur că sectorul bancar este şi el strâns legat de procesele din economie. Atâta timp cât din economie nu vin proiecte interesante, proiecte noi de investiţii, respectiv nici băncile nu au oportunităţi de a investi în astfel de proiecte. Deci, dacă este să vedem o evoluţie a portofoliilor de credite la bănci, observăm că este în creştere portofoliul de credite ipotecare, pentru procurarea locuinţelor şi creditelor de consum. Mai este o creştere şi pe dimensiunea întreprinderilor mici şi mijlocii, dar care este destul de modestă, după părerea mea, ceea ce vorbeşte încă o dată spre faptul că în economie nu se fac investiţii, nu se vine cu proiecte noi. Sper foarte mult ca situaţia să se schimbe şi să avem o turnură radicală în acest sens.

AGERPRES: Lipsa unei garanţii din partea autorităţilor îngreunează atragerea de investiţii străine?

Octavian Armaşu: Nu cred că este problema unor garanţii. E o problemă mai largă. Ţine de climatul de afaceri din Republica Moldova şi, când vorbim de climat de afaceri, aici ţine nu doar de ceea ce fac autorităţile, ţine şi de calitatea forţei de muncă şi gradul de pregătire a forţei de muncă. De aici vin şi problemele de productivitatea muncii, disponibilitatea de resursă, riscurile de şocuri. Iată că noi acum avem şocuri ce ţin de criza energetică. Aceştia sunt factori care influenţează climatul investiţional. Şi, nu în ultimul rând, ce piaţă de desfacere are Moldova şi ce acces la pieţe de export are. Astea toate în cumul, pe lângă felul în care acţionează autorităţile şi interacţionează cu business-ul, creează climatul investiţional.

AGERPRES: Aţi finalizat de curând negocierile privind încheierea unui nou acord cu Fondul Monetar Internaţional. Cum s-au finalizat aceste negocieri?

Octavian Armaşu: Negocierile s-au finalizat cu un acord cu Misiunea FMI. Acest acord trasează un parcurs de reforme pentru următorii trei ani, în cadrul unui program nou al Fondului Monetar Internaţional. Fondul Monetar Internaţional de data aceasta vine cu un program care are obiective care cu mult depăşesc doar sectorul financiar, spre deosebire de programul precedent. Deci, acum programul FMI vine cu abordări ce ţin de guvernanţa ca atare, de instituţiile statului, funcţionarea lor, reforma justiţiei, statul de drept, incluziunea financiară ... Mai multe şi mai multe subiecte care, cred eu, să nimerească în vizorul autorităţilor şi să fie făcut un set de reforme în fiecare dintre aceste domenii.

AGERPRES: Vorbim de o inflaţie majoră la nivel mondial. În ce măsură este pregătită Banca Naţională a Republicii Moldova să intervină pentru a contracara acest fenomen?

Octavian Armaşu: Foarte bună întrebare. E un fenomen care dă dureri de cap probabil tuturor băncilor centrale şi toate băncile centrale sunt în dilema cum să acţioneze în aceste condiţii. Deci, noi ce vedem este că, în primul rând, această inflaţie este provocată de şocuri de ofertă, şocuri care vin din afară, şocuri provocate de creşterile de preţuri la sursele energetice în piaţa petrolieră, şocuri ce ţin creşterea vertiginoasă a preţurilor la produsele alimentare pe pieţe internaţionale. Evident că acestea imediat se răsfrâng şi asupra preţurilor din Republica Moldova. Sigur că prin politica monetară este foarte dificil să răspunzi nemijlocit la şocuri de ofertă. Nici nu este corect, dar noi trebuie să vedem în ce măsură aceste şocuri au efecte de runda a doua, când provoacă deja reacţii în lanţ şi aici noi încercăm să venim cu anumite instrumente de politică monetară.

Totodată, noi, pe lângă faptul că avem şocuri de ofertă, mai vedem şi o recuperare rapidă a cererii agregate, adică a economiei după criza pandemică. Ritmul este foarte rapid, în special în trimestrele III şi IV ale anului curent, ceea ce, la rândul său, pune presiune mare pe inflaţie. Iată, aspectul acesta, prin politică monetară,

încercăm să îl temperăm, dar dilema noastră este să nu oprim recuperarea economică post-pandemie. Este important să calibrăm bine deciziile noastre de politică monetară. De altfel, ultimele noastre decizii au fost spre majorarea ratei de bază, ceea ce constituie o înăsprire a politicii monetare, pentru a tempera puţin cererea agregată. Ultima noastră decizie a fost ceva mai deosebită, când am decis să nu majorăm ratele, cauza fiind contextul legat de criza gazelor, pentru că această criză deja are un impact mai important, nu doar propriu-zis pe inflaţie, pe tarife, dar şi pe alte dimensiuni ale economiei naţionale, inclusiv şi capacitatea de recuperare şi capacitatea de a menţine creşterea economică pe următoarele trimestre. De aceea noi am făcut o pauză, ne-am oprit să vedem cum vor evolua lucrurile mai departe, se va reuşi sau nu se va reuşi semnarea unui contract cu Gazprom-ul... Din fericire s-a reuşit. Oricum, vedem că preţurile la gaze vor fi mai mari, ele vor produce anumite efecte. Vom analiza efectele acestea şi după aceea vom veni cu o nouă calibrare a politicii monetare. Asta este ceea ce putem noi face în condiţiile de astăzi. Este o situaţie mai nouă, mai dificilă şi ea nu este doar la noi, în Republica Moldova. Toate ţările din regiune se confruntă practic cu aceeaşi problemă.

AGERPRES: Acest context vă permite să vă încadraţi în rata anuală de inflaţie pe care v-aţi propus-o?

Octavian Armaşu: În precedentul nostru raport de inflaţie pe care l-am publicat în vara acestui an, deja am arătat că pe parcursul anului viitor noi vom avea o inflaţie mai mare decât limita coridorului de inflaţie. Acum, cu ultimele şocuri, probabil că inflaţia va fi şi mai mare, dar cred că în zilele viitoare noi vom veni cu publicarea unui raport al inflaţiei, în care punctual vom informa publicul larg despre previziunile noastre privind situaţia economică din ţară.

AGERPRES: Adică va fi o ajustare ...

Octavian Armaşu: Da, noi aceste rapoarte asupra inflaţiei le producem trimestrial în baza informaţiilor actualizate, încorporând ultimele evenimente care s-au produs în economie şi facem previziunile noastre privind evoluţiile inflaţioniste din economie.

AGERPRES: Nu putem să nu ne referim la situaţia Victoria Bank, o bancă al cărei acţionar este Banca Transilvania din România, şi care are activele sub sechestru. Cum puteţi reglementa problema?

Octavian Armaşu: Noi urmărim cu atenţie evoluţia evenimentelor care au loc în jurul Victoria Bank. Situaţia la moment este stabilă, nu provoacă îngrijorări, dar noi sperăm cât mai curând posibil să fie depăşită această situaţie, ca banca să poată să se dezvolte normal. Banca Transilvania a fost primul investitor european care venit în Republica Moldova atunci când a pornit programul cu Fondul Monetar Internaţional. Dacă vreţi, Banca Transilvania a spart gheaţa aici. După ei au venit şi alţii, dar ei au dat un exemplu de a susţine acest parcurs de reforme în momentul cel mai dificil şi eu cred că este important ca Banca Transilvania mai departe să poată să îşi conducă afacerile liberă şi nestingherită în Republica Moldova şi să poată să dezvolte Victoria Bank şi acea bancă să deservească cetăţenii din Republica Moldova.

AGERPRES: Cum vedeţi relaţiile comerciale dintre România şi Republica Moldova şi care sunt perspectivele de dezvoltare a colaborării dintre cele două state pe linie economică?

Octavian Armaşu: Statistic vorbind, noi observăm că, de când a fost semnat Acordul de asociere şi Acordul de liber schimb cu Uniunea Europeană, Uniunea Europeană a devenit principalul partener de comerţ al Republicii Moldova. Mai mult de jumătate din exporturi şi importuri vin din Uniunea Europeană. În cadrul Uniunii Europene, partenerul nostru principal este România, în virtutea faptului că are o piaţă destul de mare, dacă o comparăm cu potenţialul Republicii Moldova, este în vecinătatea imediată, este uşor accesibilă, vorbim aceeaşi limbă, împărţim aceeaşi cultură. Deci este foarte lesne pentru agenţii economici din Republica Moldova să îşi vândă produsele şi serviciile pe piaţa românească. Eu văd că relaţiile noastre

comerciale sunt în ascendenţă şi sper că pe viitor vor fi create condiţii pentru o dezvoltare şi mai bună a acestor relaţii comerciale, dar şi pentru un flux reciproc de investitori.

AGERPRES: Aţi vorbit mai devreme de o dezvoltare a creditării în zona imobiliară. Vă îngrijorează acest lucru?

Octavian Armaşu: Nu. Pentru moment nu ne îngrijorează. Noi nu vedem că s-ar fi format o careva bulă. Creditarea merge într-un ritm destul de uniform. Vedem o creştere a preţurile la imobile pe parcursul ultimilor doi ani, dar e probabil că ea este alimentată de alte fenomene, nu atât de creditare. Şi creditarea alimentează cererea, dar au fost alte fenomene. Creşterea preţurilor cu 25-30%, aşa observăm noi că au crescut preţurile, încă nu a ajuns la un nivel care să ne trezească îngrijorări, să zicem că este o bulă în piaţă care să ne creeze probleme pentru stabilitatea financiară.

AGERPRES: Aveţi o estimare a creşterii PIB-ului în 2021 şi eventual o estimare pentru anii următori?

Octavian Armaşu: Au fost publicate mai multe scenarii de creştere economică pentru anul 2021. Am auzit şi cifre de 7,5%, şi 8%. Noi credem că vom avea o recuperare destul de semnificativă. Probabil că va fi chiar mai mult decât ceea ce s-a anunţat, dar depinde cum vor evolua în ultimele luni ale anului evenimentele ca urmare a şocurilor ce au fost create de criza gazelor şi creşterea tarifelor la gaze.

AGERPRES: Legea miliardului şi creşterea vârstei de pensionare vor pune presiune asupra datoriei publice?

Octavian Armaşu: Legea miliardului este deja fapt împlinit. Este parte din datoria publică. Legea pensiilor, din câte înţeleg eu, vor fi şi câteva măsuri compensatorii în care probabil va fi asigurat un cadru stabil pentru datoria publică. Cel puţin eu nu am participat la negocieri cu Fondul Monetar Internaţional pe acest compartiment, dar, odată ce s-a ajuns la un acord cu Fondul, inclusiv şi prin misiunea asta, înseamnă că s-a găsit o soluţie care asigură o stabilitate durabilă.

AGERPRES/ (A - autor: Cristian Lupaşcu, editor: Nicoleta Gherasi, redactare: Alberta Forgiarini, imagine: Cristian Lupaşcu, montaj: Traian Arsenescu, editor online: Ady Ivaşcu)

Метки

Video interviul guvernatorului BNM [2]

AGERPRESS [3]

interviu [4]

video interviu [5]

Источник УРЛ:
https://www.bnm.md/ru/node/63133

Ссылки по теме:

[1] https://www.agerpres.ro/economic-intern/2021/11/05/interviu-armasu-bnm-este-important-ca-banca-transilvania-sa-poata-sa-isi-conduca-afacerile-libera-si-nestingherita-in-republica-moldova--809307?fbclid=IwAR2how-qcL4OFciMzQJfvfu5LaeUMgqzf81jTgOh7vbcwx20ZyR55KVBeo0 [2] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=Video interviul guvernatorului BNM [3] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=AGERPRESS [4] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=interviu [5] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=video interviu